

ՄԱՅՐ ԱՇ Ո Ռ Ո Ւ Ւ

ՀՈՒԿԻՍԻ 2-ԻՆ, ԶՈՐԵՔԾԱԲԹԻ, Մայր Ա-
թու վերադարձավ Հոգեշնորհ Տ. Հայրիկ
վարդապետ Ամելիայանը, վերջերս Վեհա-
փառ Հայրապետի հրաժանով տեսակ Ռումի-
նիայի և Բուլղարիայի հայ գաղութները կա-
տարած իր Հովկական այցելությունից:

ՀՈՒԿԻՍԻ 6-ԻՆ, ՇԱԲԱԹ, «Գիւտ նշխա-
րաց Սրբոյն Գրիգորի Լուսաւորչին մերոյց»,
Մայր Տաճարում, հշման Ս. Սեղանի վրա,
հանդիսավոր սուրբ պատարագ մատուցեց
Հոգեշնորհ Տ. Վահան վարդապետ Գալամ-
դարյանը:

ՀՈՒԿԻՍԻ 7-ԻՆ, ԿԻՐԱԿԻ, «Զորրորդ կիւ-
րակէ գնի Հոգեգալստեան», Մայր Տաճա-
րում պատարագեց Հոգեշնորհ Տ. Վահան
վարդապետ Գալամդարյանը:

ՀՈՒԿԻՍԻ 11-ԻՆ, ՀԻՆՉԾԱԲԹԻ, տոն «ԱՄՐ-
ՐՈԳ Փարզմանացն մերոց Սահակայ և Մես-
րոպմարց»:

Առաջական ժամերգությունը պաշտվեց
Մայր Տաճարում:

Ժամը 11-ին ամբողջ միաբանությունը,
ուսանողությունը, վանքի պաշտոնեովթյու-
նը ադգային-եկեղեցական մեծ տոնի կա-
պակցությամբ, ավտոմեքենաներով մեկնե-
ցին ովհուի դեպի Ս. Մեսրոպի շիրիմը:

Օշականում հավաքվել էր հավատացյալ-
ների և ովհուավորների մի մեծ բարձու-
թյուն Երևանից, Երմիածնից, շրջաններից:
Թուղթ հաֆսել էին տոնականորեն, թարձը
էր մանավանդ օշականցիների ովհությու-
նը:

Ժամը 12-ին սկսվում է հանդիսավոր
սուրբ պատարագը: Ժողովուրդը, մոմ և ձե-
ռին, աղոթքը շրթներին, իշնում էր ոյովաստ
և յերկրպագութիւնն Ս. Մեսրոպի շիրիմին:
Պատարագի հոգեշնորհ Տ. Մուշեղ վարդա-

պետ Պետիկյանը քարոզեց «Նմանեալ Մով-
սիսի շարականի բնաբանով, վեր հանելով
Ս. Մահակ Պարթևի և Ս. Մեսրոպ Մաշտոցի
շնորհակալ աշխատանքը հայ դպրության
սկզբնավորության և զարդացման նվիրա-
կան գործում: Վերջում քարոզվի Հայո սուր-
բը կոչ արեց հավատարիմ մեալ Մեսրոպ-
յան վեզպին, սիրել և տարածել հայոց մե-
ծասքանչ լեզուն:

Հավարտ առվեր պատարագի Վահան Ա-
մատոնի հայ իշխանի դամբարանի վրա կո-
տարմեց Հոգեշնանգիստ, ի հիշատակ հայ
գրի ու գարության բոլոր մշակների և մե-
կնանաների:

Վերջում ամբողջ միաբանությունը հյու-
րասիրվեց Մեսրոպ Մաշտոցի անվան միշ-
նակարգ գպրոցում, օշականցիների կողմից:
Երեխոյան միաբանությունը վերադարձակ
վանք:

ՀՈՒԿԻՍԻ 14-ԻՆ, ԿԻՐԱԿԻ, «տօն գիւտի
տփոյ Սրբունույ Աստուածածնի»: Մայր Տա-
ճարում պատարագեց Հոգեշնորհ Տ. Հայրիկ
վարդապետը և քարոզեց «Ի վերայ Ազոյն և
Էջմիածնի ամենայն Աղփն Հայոց կապեալ
կան» բնաբանով: Հայր սուրբը խոսեց վեր-
շերս իր վատարած հովվական այցելության
մասին, ցույց տարավ, որ հայ ժողովուրդը,
ով էլ գտնվի, իր հոգու բոլոր թելերով
իրեն վապակած է զգում Ս. Էջմիածնի և Ամե-
նան Հայոց Հայրապետության հետ:

Սուրբ պատարագին ներկա էր Վեհափառ
Հայինպետը:

ՀՈՒԿԻՍԻ 21-ԻՆ, ԿԻՐԱԿԻ, Մայր Տաճա-
րում պատարագեց Հոգեշնորհ Տ. Մուշեղ
վարդապետ Պետիկյանը:

ՀՈՒԿԻՍԻ 28-ԻՆ, ԿԻՐԱԿԻ, Վարդապառ,
«Պայծառակերպութիւն Տեառն մերոյ Ցիսու-
սի Քրիստոսից»:

Վարդավառի տոնի կապակցությամբ Մայր Աթոռ Ս. էջմիածին էր եկել ովհտավորների մեծ քաղմություն։ Վանքի բակում, շրջակայրած և ամեն տեղ տոնական հանդիսություն էր և ոգևորություն։

Առավոտյան ժամը 11-ին սկսեց հանդիսավոր սուրբ պատարագը։ Պատարագեց և քարոզեց Գերագույն Հոգմոր Խորհրդի անդամ գերաշնորհ Տ. Վարդան եպիսկոպոս Տեր-Մահակյանը «Արասուր զերիս տաղաւարս, մի քեզ, մի Մոտվասիս և մի Եղիայի» բնարանով, Մրագանը ծանրացավ օրվա տոնի խորհրդի և նշանակության վրա և կոչ արեց Ժողովրդին հոգով պայծառանալ ամեն՝ օր՝ աղոթքի և բարի գործերի կատարումով։

ՀՈՒԿԻՍԻ 29-ին, ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ, հիշատակ մեռեցց Մայր Տաճարում պատարագեց հոգեշնորհ Տ. Վահան վարդապետ Գալամդարյանը։ Հավարտ սուրբ պատարագի կատարեց հոգեհանգստ ովասն համօրէն նաջեցելոց։

ՕԳՈՍՏՈՍԻ 4-ին, ԿիրԱԿԻ, Մայր Տաճարում պատարագեց և քարոզեց հոգեշնորհ Տ. Մեսրոպ վարդապետ Անթարյանը։

Սուրբ պատարագին ներկա էր Վեհափառ Հայրապետը։

ՕԳՈՍՏՈՍԻ 5-ին, ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ, առավոտյան ժամը 8.30-ին Վեհափառ Հայրապետը Երևանի օդանավակայանից 15 օրվա հանգստի համար մեկնեց Ռիգա լճի ափը։

Վեհափառ Հայրապետին ընկերակցում էր դավագանակիր հոգեշնորհ Տ. Մեսրոպ վարդապետ Անթարյանը։

Վեհափառ Հայրապետին հանապարհելու համար օդանավակայան էր եկել Հայկական ՍՍՌ Մինիստրների Սովետին առընթեր Հայեկեցու գործերի խորհրդի նախագահ պարոն Սարգս Գասպարյանը։

Վեհափառ Հայրապետին հանապարհեցին նաև Մայր Աթոռի միաբանությունն ու պաշտոններումը։

ՕԳՈՍՏՈՍԻ 11-ին, ԿիրԱԿԻ, Մայր Տաճարում պատարագեց արժանապատիվ Տ. Մկրտիչ ավագ քահանա Մկրտչյանը, քարոզեց գերաշնորհ Տ. Սահակ արքապետություն Տեր-Հովհաննեսյանը «Ողորմութիւն և ճշշմարտիւմ պատահեցին, արդարութիւն և խաղաղութիւն համբուրեցին» բնարանով։

ՕԳՈՍՏՈՍԻ 15-ին, ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ, Մոսկվական երևան ժամանեցին Գալուստ Կյուպինի մասնակության ներկայացուցիչներ պրոֆ. Սըր Սիրֆի Քենը և ճարտարապետ պարոն Երվարի Ռժիմանը։

Երևանի օդանավակայանում, հանուն Վեհափառ Հայրապետի, հարգելի Հյուրերին գիշավորեցին գերաշնորհ Տ. Սահակ արքապետություն Տեր-Հովհաննեսյանը, հոգեշնորհ Տ. Եղիշե վարդապետ Սարգսյանը և Մայր Աթոռի դիվանապետ պարոն Հայկ Առաքելյանը։

ՕԳՈՍՏՈՍԻ 16-ին, ՈՒՐԱՅԹ, Մայր Աթոռ ժամանեց Անթիլիասի ովհտապահ միաբանության անդամներից հոգեշնորհ Տ. Վեհափառ վարդապետ Շենքեմյանը։

ՕԳՈՍՏՈՍԻ 17-ին, ՇԱԲԱՅԹ, Մայր Աթոռ վերադարձավ Վեհափառ Հայրապետը, Գագրիում անցկացրած իր 15-օրյա հանգստից հետո։

Երևանի քաղաքային կայարանում Վեհափառ Հայրապետին դիմավորելու էին եկեղեցիկան ՍՍՌ Մինիստրների Սովետին առընթեր Հայ Եկեղեցու գործերի խորհրդի նախագահ պարոն Սարգս Գասպարյանը, Մայր Աթոռի միաբանությունը և պաշտոններուն։

Մրտափն և չերմ ընդունելությունից հետո Վեհափառ Հայրապետը առաջնորդվեց էջմիածին, «Հրաշափառ»-ով մուտք գործեց Մայր Տաճար և հիման սեղանի առաջ գոհաբանական աղոթք մատուցեց և օրնեց միաբանությանն ու ժողովրդին։

Վեհափառ Հայրապետին ընկերակցում էին Թրիլիսիի թեմակալ առաջնորդ հոգեշնորհ Տ. Կոմիտաս վարդապետ Տեր-Մտեփանյանը, Բաքվի առաջնորդապետ Միհանապահ և գավագանակիր հոգեշնորհ Տ. Մեսրոպ վարդապետ Անթարյանը։

ՕԳՈՍՏՈՍԻ 17-ին, ՇԱԲԱՅԹ, ռածն Շողակաթի Սրբոյ էջմիածնի ըստ տեսլիան Սըրբուն Գրիգորի Լուսատորչի։

Մայր Տաճարում պատարագեց հոգեշնորհ Տ. Մուշեղ վարդապետ Պետիկյանը։

ՕԳՈՍՏՈՍԻ 18-ին, ԿիրԱԿԻ, «Վեհափառ» խում Ս. Աստուածածնի։

Համաժողովրդական տոնի կապակցությամբ Մայր Աթոռ ուխտի էր եկել հավատացյալների մի մեծ բազմություն, շաբաթօրվանից սկսած։ Վանքում, շրջակայքում տիրուած էր տոնական հանդիսավոյուն և ուգևորություն։ Տոնի առթիվ մորթվեցին բաղմաթիվ մատաղներ։

Առաջարկած ժամը 11-ին սկսվեց հանդիսավոր սուրբ պատարագը։ Օրվա պատա-

րագին էր հոգեշնորհ Տ. Գնել ծայրագույն վարդապետ Ճերեցյանը, որն իր վեղեցիկ քարոզում ծանրացավ Ս. Կույսի մայրության գաղափարի վրա և կոչ արեց հավատացյալ կանանց՝ նմանվել Աստվածամբոր, իրենց իդենտիկ սրբությամբ և նվիրումով։

Հավարտ սուրբ պատարագի, Վեհափառ Հայրապետի նախագահությամբ, կատարվեց ավանդական խաղողօրհնեքը։

ԱՅՑԵԼՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ՀՈՒԿԻՍԻ 14-ին, ԿԻՐԱԿԻ, Մայր Տաճար այցելեց Բաքվի Մ. Ազիզակովովի անվան թատրոնի գերասանների խոսաբը, գլխավորությամբ ժողովրդական արտիստ Ա. Իսկենդերիսը։ Հյուպերը այցելեցին նաև եկեղեցական թանգարանը։

ՀՈՒԿԻՍԻ 16-ին, ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, Մայր Արոռ այցելեցին անգլիացի նկարիչներ Դերեկ Հարրի Գրիվար և Արթուր Պաուլ Հոգարտը, որնք խորապես հետաքրքրվեցին Մայր Տաճարի մանրանկարչական արվեստով։

ՀՈՒԿԻՍԻ 19-ին, ՈՒՐԲԱԹ, Մայր Աթոռ Ս. կյամիածին տվատի եկան բուզարահայ և ֆրանսահայ տոպիտաների խմբերը։ Մայր Տաճարն ու եկեղեցա-հնագիտական թանգարանը այցելուց և իրենց ովատը կատարելուց հետո, տոպիտաներն ընդունվեցին Վեհափառ Հայրապետի կողմից։

Զրոյցի ժամանակ նորին Ա. Օծությունը հետաքրքրվեց բուզարահայ և ֆրանսահայ գաղոթների ազգային-եկեղեցական և մշակութային կյանքով։

ՀՈՒԿԻՍԻ 20-ին, ՇԱԲԱԹ, Մայր Տաճար այցելեց Լեհաստանի էստրադային արտիստների խումբը, գլխավորությամբ Նժի Միսոդեկի, և այլքայլ արտիստներ։

ՀՈՒԿԻՍԻ 26-ին, ՈՒՐԲԱԹ, Մայր Տաճար այցելեց Ժիլիափան տաղանդավոր երգչուհի Մարգոտ Լոյալան, որը երևան էր եկել համերգներ տարու համար։

ՕԳՈՍՏՈՍԻ 4-ին, ԿԻՐԱԿԻ, Մայր Տաճար այցելեց ֆրանսահայ տոպիտաների երկրորդ խոսաբը, որը հանգամանորեն ծանոթացավ Մայր Տաճարի շինության և պատմության, և սրտի փորոճկ բավարարությամբ այցելեց եկեղեցա-հնագիտական թանգարանը, ուր բացատրություններ էր տալիս թանգարանի վարիչ Հոգեշնորհ Տ. Հուափկ արեւա Սամթուրյանը։

Վերջանակ ֆրանսահայ տոպիտաների երկրորդ խումբը ընդունվեց Վեհափառ Հայրապետի կողմից, որը հետաքրքրվեց ֆրանսահայ թեմի ազգային-եկեղեցական կյանքով և ապա օրհնեց բոլոր ներկաներին։

ՕԳՈՍՏՈՍԻ 12-ին, ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ, Մայր Տաճար այցելեց Բաքվի էստրադային նվագախմբի արտիստների խոսաբը։

ՕԳՈՍՏՈՍԻ 16-ին, ՈՒՐԲԱԹ, Մայր Աթոռ այցելեցին Սիրիայի պառամենտի անդամներ պարուն Շուքրի Ռահմուն և պարոն Արշակ Համբիդ Դուլայդերին։

Հյուրերը եղան Մայր Տաճարում և եկեղեցա-հնագիտական թանգարանում։

Հյուրերին ընդունեց և բացատրություններ տվեց գերաշնորհ Տ. Սահակ արքեպիսկոպոս Տեր-Հովհաննիսյանը։

Հյուրերը մեկնեցին լավագույն տպավորություններով։

